

Hogeschool van Amsterdam
Bacheloropleiding Pedagogiek

Beperkte opleidingsbeoordeling

Samenvatting

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De opleiding ontvangt voor standaard 1 het oordeel **goed**.

Het beroepsbeeld van de opleiding en de eindkwalificaties zijn helder, concreet en actueel. De profileringspunten van de opleiding zijn de grootstedelijke context, onderzoek en de aansluiting met de educatie-opleidingen van de HvA. Het is volgens het panel hierbij van belang dat de opleiding blijvend aandacht houdt voor het feit dat afgestudeerde pedagogen ook buiten de grote stad werkzaam zijn. De introductie van beroepsregistraties in het werkveld, zoals bij de jeugdhulp, is een punt van aandacht in relatie tot de inrichting van mogelijke nieuwe differentiaties, ook in het licht van een generalistisch profiel naast specialistisch vakmanschap. De betrokkenheid vanuit het werkveld bij de opleiding en andersom is groot. De opleiding mag zich verheugen in een betrokken en bekwame Veldadviesraad.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding ontvangt voor standaard 2 het oordeel **voldoende**.

Het programma, het personeel en de voorzieningen van de opleiding maken het voor studenten in voldoende mate mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren. De eindkwalificaties vinden een goede vertaling in het programma. Het curriculum biedt een stevige kennisbasis, voldoende training van vaardigheden en een intensieve confrontatie met de praktijk. Het panel waardeert de opbouw in leerlijnen, waarbij het pleit voor verdere vergroting van de samenhang tussen de leerlijnen.

Het panel beveelt de opleiding aan de onderzoekslijn verder aan te scherpen waar het gaat om de rol van onderzoek, onderbouwing en praktijkgerichtheid. Het is hierbij volgens het panel van belang dat de rol van onderzoek helder is gedefinieerd en dat onderzoek niet op zich staat, maar altijd ten dienst van het oplossen van reële praktijkvragen. De theoretische onderbouwing van aangedragen oplossingen mag hierbij niet uit het oog worden verloren. Het panel oordeelt positief over de samenwerking met het Kenniscentrum en lectoren op het gebied van onderzoek.

Het didactisch concept van de opleiding is op papier adequaat. De uitwerking ervan in de praktijk vindt het panel echter niet altijd duidelijk herkenbaar. De begeleiding van studenten is goed vormgegeven en wordt goed uitgevoerd, wat studenten ook beamen. Hierbij tekenen zij wel aan dat de begeleiding in jaar vier wat intensiever kan. De begeleiding van deeltijdstudenten kan beter op de specifieke groep worden afgestemd. Het panel vraagt verder aandacht voor de wens van studenten voor meer keuzemogelijkheden in het programma.

Het docententeam van de opleiding is volgens het panel, deskundig, betrokken, hardwerkend en heeft een goede binding met de praktijk. Studenten hebben veel waardering voor hun docenten. Gezien de grote inzet van docenten en het stevige appèl dat de opleiding op hen doet, mag de zorg voor hun werkdruk volgens het panel niet uit het oog worden verloren.

De voorzieningen van de opleiding zijn goed. Dit geldt ook voor de informatievoorziening en de organisatie van de studentparticipatie.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding ontvangt voor standaard 3 het oordeel **goed**.

Het panel concludeert dat de opleiding een goed toetsbouwwerk heeft opgezet. De toetsen zijn van goede kwaliteit, gevarieerd en sluiten aan bij de leerdoelen. Studenten oordelen positief over de toetsing, beoordeling en feedback. De kwaliteitsborging van de toetsing en beoordeling is goed. De examencommissie en toetscommissie blijken goed op hun taken te zijn berekend. De opleiding investeert stevig in de vergroting van de toetsdeskundigheid van de docenten en streeft naar een BKE-certificering van vrijwel alle docenten aan het einde van het studiejaar 2017-2018. Toetsing en beoordeling vormen een vast onderdeel van de kwaliteitszorgcyclus van de opleiding.

Standaard 4: Gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding ontvangt voor standaard 4 het oordeel **voldoende**.

De opleiding toont in voldoende mate aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd. Het curriculum en de opzet en inhoud van het afstudeerprogramma bieden daartoe voldoende garanties. Het niveau van de afstudeerwerken is volgens het panel voldoende. Het gebruik van bronnen door studenten hierbij mag worden verbreed en geactualiseerd. Het panel beveelt de opleiding aan de doelstelling, invulling en gewicht van het onderzoekdeel van het afstudeertraject nog eens kritisch tegen het licht van de praktijkgerichtheid te houden. Het is hierbij van belang dat het onderzoekdeel altijd ten dienste staat van het oplossen van reële praktijkvragen. De theoretische onderbouwing van de aangedragen oplossingen mag hierbij niet uit het zicht verdwijnen. De opleiding levert studenten op het juiste niveau af. Afgestudeerden vinden goed hun weg in het werkveld, waar zij gewaardeerd zijn en terecht komen in functies die aansluiten bij de inhoud en het niveau van de opleiding. De bewaking van het eindniveau door de opleiding is goed met de inzet van de examencommissie en interne en externe deskundigen.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
Basisgegevens van de opleiding	9
Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties	13
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	16
Standaard 3: Toetsing	23
Standaard 4 Gerealiseerde eindkwalificaties	26
Eindoordeel over de opleiding	29
Aanbevelingen	31
Bijlagen	33
Bijlage 1 Eindkwalificaties van de opleiding	35
Bijlage 2 Overzicht opleidingsprogramma	38
Bijlage 3 Rendementen	42
Bijlage 4 Deskundigheden leden visitatiepanel en lead auditor	46
Bijlage 5 Bezoekprogramma	47
Bijlage 6 Bestudeerde documenten	55
Bijlage 7 Overzicht bestudeerde afstudeerwerken	59
Bijlage 8 Verklaring van volledigheid en correctheid	60

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bacheloropleiding Pedagogiek van de Hogeschool van Amsterdam. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van Hogeschool van Amsterdam en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd. De betreffende visitatie was onderdeel van een clustervisitatie waarin ook de hbo-bacheloropleiding Pedagogiek van de Hogeschool van Amsterdam is beoordeeld. Deze laatste beoordeling is in een afzonderlijk rapport vastgelegd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (19 december 2014) en het *NQA-protocol 2016 voor de beperkte opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden 19 april 2017

Het visitatiepanel bestond uit:

De heer dr. A.J. Kallenberg (voorzitter, domeindeskundige)

Mevrouw J.A.M. Hoex (domeindeskundige)

De heer dr. P.A. van der Ploeg (domeindeskundige)

Mevrouw G.E. Fuhler (studentlid)

De heer drs. M. Fokkema, auditor van NQA, trad op als lead-auditor van het panel.

Bij de aanvraag heeft de instelling een kritische reflectie aangeboden. Deze voldeed naar vorm en inhoud aan de eisen van het desbetreffende NVAO-beoordelingskader en aan de eisen van het *NQA-protocol 2016*. Het visitatiepanel heeft de kritische reflectie bestudeerd en een bezoek aan de opleiding gebracht. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 9 oktober 2017

Panelvoorzitter

Dr. A.J. Kallenberg

Lead-auditor

Drs. M. Fokkema

Basisgegevens van de opleiding

Administratieve gegevens

<i>Administratieve gegevens opleiding(en)</i>	
naam opleiding zoals in CROHO	Pedagogiek
oriëntatie en niveau opleiding	Hbo-bachelor
voor opleidingen in het hoger beroepsonderwijs de te hanteren toevoeging aan de graad. Zie de ministeriële regeling en de daarin vervatte referentielijst en de uitwerking daarvan door de NVAO (Stcrt. 2013, 35337). Afwijkingen moeten worden gevalideerd door het visitatiepanel	Bachelor of Social Work
aantal studiepunten	240
afstudeerrichtingen	
locatie(s)	Uitstroomprofiel jeugdzorgwerker
variant(en) voltijd, deeltijd, duaal, 3-jarig traject voor vwo bij een hbo-bacheloropleiding	- voltijd - deeltijd
joint programme (indien van toepassing), met opgave van de betrokken partnerinstellingen en het type graadverlening (joint/double/multiple degree)	n.v.t.
onderwijstaal	Nederlands
registratienummer in CROHO	35158

<i>Administratieve gegevens instelling</i>	
naam instelling	Hogeschool van Amsterdam
gegevens contactpersoon instelling	W. de Vries-Kempes, hoofd K&A
e-mailadres voor kopie aanmelding	w.e.de.vries-kempes@hva.nl
status instelling (bekostigd of rechtspersoon voor hoger onderwijs)	Bekostigd
resultaat instellingstoets kwaliteitszorg	Positief

Schets van de opleiding

De bacheloropleiding Pedagogiek van de Hogeschool van Amsterdam (HvA) is onderdeel van de Faculteit Onderwijs en Opvoeding (FOO) van de HvA, één van de zeven faculteiten van de HvA. Hiermee onderscheidt zij zich van de andere Sociaal Agogische en Pedagogiekopleidingen in Nederland die organisatorisch niet zijn ingebed in een educatief onderdeel van hun hogeschool. De opleiding is nauw verbonden met de Tweedegraads lerarenopleiding Pedagogiek van de HvA, in die zin dat de eerste twee studiejaar van beide opleidingen gelijk zijn. Daarnaast kunnen afgestudeerden van de bacheloropleiding Pedagogiek in een eenjarige kopleiding ook het bachelordiploma van de Tweedegraads lerarenopleiding Pedagogiek behalen. De opleidingen hebben een gezamenlijk docententeam.

In het studiejaar 2016-2017 had de opleiding 901 studenten, van wie 821 voltijdstudenten en 80 deeltijdstudenten. De instroom kent de laatste jaren een dalende lijn; van 323 voltijdstudenten in 2012 naar 244 in 2016. Voor de deeltijd betrof dit 42 nieuwe studenten in 2012 en 21 in 2016, zie ook onderstaande tabel:

Bron: jaarboek HvAdata	2012	2013	2014	2015	2016
pedagogiek beroepen vt	323	352	280	265	244
pedagogiek beroepen dt	42	54	44	40	21
	365	406	324	305	265

De opleiding laat zich kenmerken door studenten voor te bereiden op de dynamische grootstedelijke context. Zij verwerven een brede sociaal-wetenschappelijke kennisbasis. Daarnaast is de ontwikkeling van een onderzoekende en reflexieve houding een ander belangrijk kenmerk van de opleiding. De opleiding is sterk verbonden met het werkveld en de stad Amsterdam. Dit is ook zichtbaar in de vier profielen van het curriculum: opvoedingsondersteuning, jeugdzorg, onderwijs en het jonge kind.

De volgende maatschappelijke ontwikkelingen zijn voor de opleiding en studenten relevant en vinden vertaling naar het programma. De invoering van de nieuwe Jeugdwet per 1 januari 2015 heeft geleid tot een meer preventieve wijk- en buurtgerichte aanpak. De tendens tot normalisering van (opvoedings)problemen (Participatiewet en Wet Passend Onderwijs) maakt de behoefte aan samenwerking tussen werkvelden groter. Vanwege de stelselwijziging Jeugd, werken de pedagogische werkvelden meer samen, zoals die van opvoedingsondersteuning, jeugdzorg, onderwijs en het jonge kind. Het werken als generalist, met behoud van eigen expertise is belangrijker geworden. Met de Integrale Kindcentra in Amsterdam wordt ingezet op verregaande samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang en peuterspeelzalen. Dit gaat gepaard met verdere professionalisering van beroepskrachten.

De inhoud en positie van de pedagogiekopleidingen en de andere sociaal agogische opleidingen raken elkaar in het sociale domein en in het domein jeugd. Vanwege de decentralisatie van de jeugdhulp worden beroepsregistraties bij de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd vaker verplicht voor medewerkers die jeugdhulp bieden in het kader van de Jeugdwet. De opleiding heeft haar programma aangepast om te voldoen aan de voorwaarden voor deze registratie. Naar verwachting zal een dergelijke registratieplicht zich uitbreiden naar andere werkvelden.

Op basis van de vorige visitatie in 2009 heeft de opleiding diverse verbeteringen doorgevoerd. De opleiding heeft haar visie op het beroep in het curriculum geëxpliciteerd, waarbij de verbinding tussen opleiding en beroepspraktijk is versterkt. Dit is vooral zichtbaar gemaakt in de hierboven genoemde vier profielen, de leerlijn Persoonlijke en professionele ontwikkeling (zie Standaard 2) en in de eisen van het afstudeerwerkstuk. Docenten zijn als ambassadeurs aangesteld om de verbinding met het werkveld verder te versterken. De opleiding heeft diverse maatregelen genomen om beter te kunnen sturen op studiesucces, zoals de uitbreiding van het aantal contacturen en de invoering van de studiekeuzecheck voor nieuwe studenten. De informatievoorziening richting studenten is verbeterd, bijvoorbeeld in de modulebeschrijvingen. Er

is een hoofddocent aangesteld om de samenwerking met het Kenniscentrum en lectoraten te verstevigen. Docenten en studenten participeren in onderzoeksprogramma's van lectoraten. De criteria waaraan de afstudeerwerken moeten voldoen, zijn aangepast, onder andere op de pedagogische relevantie. Voor de beoordeling van de afstudeerwerken is het vier-ogenprincipe ingevoerd.

Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties

De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op het gebied van de beoogde eindkwalificaties. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Beroepsbeeld en Profilering

Pedagogen afkomstig van de bacheloropleiding Pedagogiek van de HvA kunnen met een specialistische blik vanuit een helicopterview samen met jongeren en (mede-)opvoeders generalistisch en vakoverstijgend handelen. Gezien de maatschappelijke en politieke ontwikkelingen in beroep en vakgebied, beschikken zij over integratieve bekwaamheid. Zij zijn flexibel, communicatief vaardig, ondernemend, creatief en hebben een zekere eigenheid. Ook hebben zij een gedegen kennisbasis en een open, onderzoekende en reflexieve houding. Zij hebben een oprechte belangstelling voor de ander en kunnen verbindend handelen. De HvA-pedagogen kunnen hun kennis en vaardigheden op verschillende niveaus inzetten. Als een spin in het web kunnen zij vanuit een multidisciplinaire benadering handelen, samenwerken en inspelen op nieuwe situaties. Belangrijk is verder dat zij kunnen handelen in een grootstedelijke context met goed oog voor diversiteit¹, zie ook hieronder.

De opleiding profileert zich op verschillende aspecten. Zij is onderdeel van de Faculteit Onderwijs en Opvoeding (FOO) van de HvA. Hiermee onderscheidt zij zich van de andere Sociaal Agogische en Pedagogiekopleidingen in Nederland. Er is verbinding met de lerarenopleidingen, de pabo en de masteropleiding Pedagogiek in gezamenlijke (onderzoeks)projecten en door stagemogelijkheden in het onderwijs. Voor de grootstedelijke context heeft de opleiding de interne werkgroep *Urban Education en Diversiteit* opgericht, die ontwikkelingen op dit terrein in het werkveld volgt en helpt te vertalen naar het onderwijs. Onderzoek als profilering koppelt de opleiding ook aan de grootstedelijke context. Een voorbeeld hiervan is de deelname aan het internationale project *Social Inclusion and Urban Policy for Young Children*, waaraan zes Europese steden samenwerken. Dit project beoogt een verbinding te leggen tussen de pedagogiekopleidingen, het werkveld en beleidsmakers om het opgroeien van jonge kinderen in grote steden te helpen verbeteren. Voor onderzoek investeert de opleiding sterk in de samenwerking met lectoren. Uitkomsten van praktijkonderzoek komen terug in het onderwijs. Een actueel voorbeeld hiervan is het Keukentafelproject, een multidisciplinair project waarbij studenten ondersteuning bieden aan gezinnen.

Dit beeld van de HvA-pedagoog en de profilering van de opleiding worden door het werkveld herkend en onderschreven. Het panel vindt het beroepsbeeld passend bij de huidige beroepspraktijk. De profilering met de grootstedelijke context vindt het panel gepast. De opleiding mag daarbij volgens het panel niet uit het oog verliezen dat HvA-pedagogen ook buiten de grote stad werkzaam kunnen zijn en daartoe moeten zijn toegerust. Het panel geeft de opleiding hierbij in overweging goed na te gaan of zij de aandacht voor 'rurale' aspecten van de pedagogiek

¹ *Kritische reflectie Opleiding Pedagogiek*, Hogeschool van Amsterdam, februari 2017

voldoende in het programma borgt. Dit vraagt bijvoorbeeld om een brede(re) interpretatie van de begrippen diversiteit en inclusief werken in termen van pedagogische voorwaarden voor positief en kansrijk opgroeien van kinderen in alle opvoedingsomgevingen.

Eindkwalificaties

Het beroepsbeeld vindt zijn vertaling in vier competentiegebieden met veertien pedagogiekcompetenties. Het gaat om de volgende competentiegebieden: *Ontwikkeling van het kind stimuleren*; *(Mede-)opvoeders ondersteunen bij de opvoeding*; *Voorwaarden scheppen voor opvoeding* en *(Reflexieve) professionalisering*, zie bijlage 1. De competenties sluiten aan bij het landelijke opleidings- en competentieprofiel². De competenties zijn gerelateerd aan de Dublin descriptoren en de generieke HBO-kwalificaties. Hiermee is aangetoond dat zij het bachelor-niveau vertegenwoordigen. De competenties worden ondersteund door een Body of Knowledge om de vereiste kennisbasis van de afgestudeerde hbo-pedagoog aan te geven.

Borging en actualisering

In nauwe samenwerking met het werkveld houdt de opleiding het beroepsprofiel actueel en vertaalt zij actuele ontwikkelingen in het werkveld naar het onderwijs. De opleiding heeft een Veldadviesraad (VAR) met vertegenwoordigers uit de verschillende werkvelden. De VAR, die frequent met de opleiding overlegt, is bijvoorbeeld betrokken geweest bij de ontwikkeling van de minor *Diversity in Urban Education* en bij de onderzoekslijn. De opleiding is vertegenwoordigd in de Vereniging tot Bevordering van de Studie der Pedagogiek en het Landelijk Platform Pedagogiek (LPP). In het LPP is veel afstemming over de vertaling van landelijke ontwikkelingen in het werkveld naar het onderwijs. Een recent voorbeeld hiervan is de decentralisatie in de jeugdhulp met de daarbij behorende beroepsregistraties. De opleiding heeft het programma hierop aangepast, zodat afgestudeerden voldoen aan de eisen van deze beroepsregistraties. De opleiding onderhoudt verder contacten met het werkveld via de stages en in alumni-bijeenkomsten. Belangrijk in de werkveldcontacten zijn de docenten die als ambassadeurs optreden als linking pin tussen de specifieke werkvelden en de opleiding. Zij volgen de actuele ontwikkelingen in het betreffende werkveld, dragen bij aan de inbedding daarvan in het onderwijs en werken aan de versterking en uitbreiding van de onderlinge netwerken.

Het panel waardeert de veelheid en kwaliteit van de contacten van de opleiding met het werkveld. De opleiding mag zich verheugen in een actieve, deskundige en zeer betrokken Veldadviesraad, zo heeft het panel mogen constateren. Het panel vraagt de opleiding oog te houden voor de ontwikkelingen rond beroepsregistraties, ook in het licht van de mogelijke introductie van meer differentiaties. Een heldere en gebalanceerde definitie van generalistische expertise versus en naast specialistisch vakmanschap is hierbij volgens het panel van groot belang.

Conclusie

Het beroepsbeeld van de opleiding en de eindkwalificaties zijn helder, concreet en actueel. Het panel heeft waardering voor de profilering van de opleiding met de grootstedelijke context, onderzoek en de aansluiting met de educatie-opleidingen van de HvA. Het panel vraagt de

² Landelijk opleidings- en competentieprofiel van de HBO-bacheloropleiding Pedagogiek, Opvoedingsrelaties versterken, Landelijk opleidingsoverleg Pedagogiek, maart 2009

opleiding wel blijvend aandacht te houden voor het feit dat afgestudeerde pedagogen ook buiten de grote stad werkzaam zijn. Daarnaast vormt de introductie van beroepsregistraties een punt van aandacht in relatie tot de inrichting van differentiaties, ook in het licht van een generalistisch profiel naast specialistisch vakmanschap. Het panel vraagt de opleiding hier extra alert op te zijn. Het panel is ingenomen met de betrokkenheid vanuit het werkveld bij de opleiding en andersom. Het panel concludeert dat de opleiding zich mag verheugen in een betrokken en bekwame Veldadviesraad.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op het gebied van de onderwijsleeromgeving. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

Opzet en Inhoud programma

Het curriculum van de opleiding is competentiegericht. Het krijgt vorm in vier uitstroomprofielen: *Opvoedingsondersteuning, Jeugdzorg, Onderwijs en het Jonge kind*. In de eerste twee jaar besteedt de opleiding aandacht aan opvoedingsprocessen binnen de vier profielen. Zo maken de studenten kennis met het brede pedagogische werkveld. Voltijd- en deeltijdstudenten volgen hetzelfde onderwijsprogramma, maar voor deeltijdstudenten is dit gecomprimeerd.

Het programma is opgebouwd uit de volgende zeven leerlijnen: *Pedagogiek, Menswetenschappen, Communicatie, Onderzoek, Werken in een organisatie, Werkplekleren en Persoonlijke en Professionele ontwikkeling*. Gedurende de gehele opleiding werkt de student aan competentie-ontwikkeling, met per fase bepaalde zwaartepunten (zie bijlage 2). In de propedeuse is dat competentiegebied 1: *Ontwikkeling van het kind stimuleren*. In het tweede jaar gaat het om competentiegebied 2: *Mede-opvoeders ondersteunen bij opvoeding*. Vanaf jaar drie staat - onder meer in de stagetaken - competentiegebied 3 centraal: *Voorwaarden scheppen voor opvoeding*. In jaar vier verdiepen en profileren studenten zich meer vakinhoudelijk, onder andere door een specifieke minor in of buiten de opleiding te volgen, zoals de minor *Opvoedingsondersteuning, Jonge kind* of *Jeugdzorg en onderwijs*. Daarna professionaliseren studenten zich verder in het werkveld door zelfstandig onderzoek te doen naar een vraag uit de pedagogische beroepspraktijk (competentiegebied 4).

Het programma wordt via de leerlijnen modulair aangeboden. Het kent een ontwikkeling naar toenemende complexiteit en zelfstandigheid. Systeemgericht en methodisch werken vormt een rode draad door het curriculum. De samenhang tussen de leerlijnen en de competentieontwikkeling laat zich bijvoorbeeld zien in de communicatieleerlijn, waarbij de student in het eerste jaar basisvaardigheden communicatie oefent (competentiegebied 1) en in het tweede jaar pedagogische gespreksvaardigheden met opvoeders (competentiegebied 2). In het derde jaar oefenen studenten gespreksvaardigheden met professionals (competentiegebied 3).

Kennis

De opleiding wil de studenten een gedegen kennisbasis aanreiken. Dit is zichtbaar in verschillende leerlijnen. In de propedeuse krijgen studenten een inleiding in diverse kennisgebieden, zoals Historische pedagogiek en Hedendaagse pedagogiek in de leerlijn *Pedagogiek*. In deze leerlijn krijgen zij ook een inleiding in de vier uitstroomprofielen. In jaar twee worden deze uitstroomprofielen verdiept met modules pedagogisch en methodisch werken. In de leerlijn *Menswetenschappen* komen onderwerpen als psychologie, ontwikkelingspsychologie, sociologie, filosofie, jeugdrecht en beroepsethiek aan bod. In de volgende jaren wordt deze

kennis verder uitgediept en verbreed. Een voorbeeld van dit laatste is de module 'Sexualiteit en opvoeding' in de leerlijn *Pedagogiek* in jaar twee. De modules 'Diversiteit in de grote stad' in deze leerlijn hebben betrekking op de grootstedelijke context. Hier behandelt de opleiding theorieën over diversiteit, cultuur, grootstedelijke problematiek, inclusie en uitsluiting. Ook in andere leerlijnen komen kennisonderdelen aan bod, zoals de modules 'Inleiding communicatie' en 'Groepsdynamica' in de leerlijn *Communicatie* en de modules 'Management, organisatie en beleid' in de leerlijn *Werken in een organisatie*.

Vaardigheden

Algemene vaardigheden en specifieke beroepsvaardigheden nemen in het programma een belangrijke plaats in. De leerlijn *Communicatie* is hiervoor belangrijk, met modules als 'Communiceren met kinderen in jaar 1', 'Begeleidingsvaardigheden', 'Pedagogische gespreksvoering' en 'Didactische vaardigheden' in jaar 2 en 'Coachende gespreksvoering' in jaar 3. Vaardigheden worden uiteraard ook geoefend in de stages in de leerlijn *Werkplekieren*, zie ook hieronder. In de vaardigheidsonderdelen wordt waar nodig een verband gelegd met de kennismodules.

Confrontatie met de praktijk

Gedurende de opleiding komen studenten veelvuldig in aanraking met de beroepspraktijk; in stages, via gastcolleges van pedagogen uit het werkveld en in de afstudeerfase, waarin studenten een praktijkonderzoek uitvoeren. De profilering met de grootstedelijke context komt ook in de confrontatie met de praktijk tot uiting. Studenten lopen minimaal één stage in Amsterdam en voeren diverse projecten in de stad uit. De leerlijn *Werkplekieren* (stages) vormt de rode draad in de confrontatie met de beroepspraktijk. Integratie van theorie en praktijk in relatie tot de persoonlijke ontwikkeling van de student is een belangrijk aspect van de stages. In de propedeuse volgen studenten een stage van 160 uur (32 weken van vijf uur per week) als oriëntatie op het werkveld. Jaar twee heeft een stage van 320 uur (40 weken van acht uur per week). De taken binnen deze stage hebben een pedagogisch en ondersteunend karakter, zoals het bezoeken van gezinnen, het pedagogisch assisteren in een schoolsituatie en het bijdragen aan pedagogisch beleid binnen de kinderopvang. In de derdejaars stage leert de student functioneren in complexe situaties (systeemgericht en multidisciplinair). In totaal loopt de student in dit jaar 960 uur stage. Deeltijdstudenten die werkzaam zijn in het pedagogisch werkveld kunnen hun stagetaken uitvoeren op het eigen werk.

Onderzoekvaardigheden

De ontwikkeling van een onderzoekende en reflexieve houding is een ander belangrijk element van de opleiding. In de leerlijn *Onderzoeken*, in de modules 'Onderzoeksmethoden', verweven studenten vanaf het eerste jaar systematisch onderzoekvaardigheden. In deze modules komen theorieën en methoden van onderzoek aan bod. In jaar één maken studenten kennis met onderzoeksmethoden, zowel kwantitatief als kwalitatief, en methodologische vaktermen om onderzoeksverslagen en artikelen kritisch te kunnen lezen. In jaar twee oefenen studenten kwantitatieve onderzoekvaardigheden in een kleinschalig praktijkgericht onderzoek. In jaar drie gaat het om het uitvoeren kwalitatief onderzoek. In jaar vier voeren studenten zelfstandig een praktijkonderzoek uit.

Internationalisering

Internationalisering is in de opleiding terug te zien in de modules 'Diversiteit in de grote stad' in de leerlijn *Menswetenschappen*. Daarnaast kunnen studenten een internationale minor kiezen, zoals de Engelstalige minoren *Diversity in Education, Amsterdam and the European City* en de internationale minor *Werken in ontwikkelingslanden*. Ook kunnen studenten een minor aan een buitenlandse partnerinstelling volgen. Daarnaast is er de mogelijkheid om in het derde jaar een stage in Suriname of op Curaçao te volgen.

Het panel vindt de inhoud en opzet van het programma van voldoende kwaliteit in het licht van de beoogde eindkwalificaties. De eindkwalificaties en profilering van de opleiding vinden hierin volgens het panel een adequate vertaling. Het programma biedt een stevige kennisbasis en voldoende training van vaardigheden. De samenhang in het programma is op zich goed. Met de opleiding en studenten constateert het panel dat de leerlijnen nog enigszins op zichzelf staan en dat hiertussen meer afstemming en integratie kan worden gerealiseerd. Het panel adviseert daarnaast om de invulling van de onderzoeksleerlijn nog eens kritisch tegen het licht te houden, met name als het gaat om de rol van onderzoek in het curriculum, de onderbouwing van onderzoek en de praktijkgerichtheid ervan. Het is hierbij volgens het panel van belang dat de rol van onderzoek helder is gedefinieerd en dat onderzoek niet op zich staat, maar altijd ten dienste van reële praktijkvragen. De theoretische onderbouwing van aangedragen oplossingen mag hierbij niet uit het oog worden verloren. Het panel pleit verder voor meer actualisering van voorgeschreven literatuur en meer confrontatie van studenten met (wetenschappelijke) artikelen. In het kader van de internationalisering en aansluiting bij de grootstedelijke context pleit het panel voor stagemogelijkheden in buitenlandse grote steden.

Vormgeving van het programma

Didactisch concept

De opleiding gaat in haar didactiek uit van het principe dat de student betekenis geeft door het ontwikkelen van relevante leeractiviteiten en dat de docent een leeromgeving schept om betekenisvol te kunnen leren. De leeromgeving ondersteunt daarbij leeractiviteiten om de beoogde leerdoelen te kunnen realiseren. Docenten handelen in de geest van de motivatietheorie van Deci en Ryan. Volgens deze theorie kunnen studenten intrinsiek worden gemotiveerd indien aan drie basisbehoeften wordt voldaan: de behoefte aan *relatie*, de behoefte aan *autonomie* en de behoefte aan *competentie*. Docenten handelen hiernaar door verbinding te leggen tussen het geven van betekenis aan de opdrachten en werkvormen en het inzetten van de autonomie van studenten. Dit is in de lessen terug te zien door het werken aan opdrachten, zoals casuïstiek, waarin verbinding wordt gelegd tussen kennis en praktijk. De docent heeft daarbij persoonlijke aandacht voor de student, toont betrokkenheid en geeft samenwerkingsopdrachten.

Het programma is ingericht volgens het principe van constructive alignment en leerlijnen. De onderwijsvormen zijn afgestemd op de doelstellingen van de leerinhoud van de modules. De opleiding biedt verschillende en afwisselende werkvormen aan zoals hoorcolleges, werkcolleges (rollenspel, discussie en actief oefenen met onderwerpen), trainingen en seminars. Met deze ingrediënten hanteert de opleiding volgens het panel op papier een adequaat didactisch concept. De uitwerking ervan in de praktijk vond het panel echter niet altijd duidelijk herkenbaar.

Begeleiding

Iedere student heeft een eigen mentor of studieloopbaanbegeleider. Samen met de student bewaakt de mentor de studievoortgang van de student en de persoonlijke en professionele ontwikkeling tot pedagoog. Bij de begeleiding gaat het om de ontwikkeling van studievaardigheden en studievoortgang (persoonlijke leerproces), reflectie op de praktijk (ontwikkeling beroepsrol) en reflectie en competenties (integratie persoonlijk en professioneel functioneren). Daarnaast biedt de mentor algemene studiebegeleiding. Voor vragen over algemene studentzaken en bijzondere omstandigheden kan de student op eigen verzoek terecht bij de studentendecanen. Ook is consultatie van een studentpsycholoog mogelijk.

De studiebegeleiding is onderdeel van de leerlijn *Persoonlijke en Professionele Ontwikkeling (PPO)*. De PPO-docent is de beoordelaar van de competentieontwikkeling van de student en ook de mentor en stagedocent van de student. Met deze combinatie beoogt de opleiding een optimale begeleiding te realiseren. In het eerste jaar gaat het bij PPO voornamelijk om de ontwikkeling van een professioneel zelfbeeld, het beroepsbeeld en de professionele houding. De rode draad in PPO in jaar twee is studieloopbaanbegeleiding gericht op het zelfinzicht van de student als professional in opleiding en op de keuze voor het vervolg van de opleiding (Pedagogiek of leraar Pedagogiek). Verder is hierin de koppeling van theorie aan de praktijk een belangrijk thema. In jaar drie vormt PPO de binnenschoolse thuisbasis voor de student, omdat studenten dat jaar voor een aanzienlijk deel op stage zijn. In het eerste semester van jaar drie staat binnen PPO de reflectie op het werkplekleren centraal. Het tweede semester is gericht op de voorbereiding op de Bekwaamheidsproef 1 aan het eind van jaar drie en op de voorbereiding op jaar vier: keuze minor en afstuderen. In jaar vier richt PPO zich op de verdere professionalisering van de pedagoog in opleiding. De student wordt binnen PPO begeleid bij het afstuderen en voorbereid op de Bekwaamheidsproef 2 aan het eind van de opleiding.

Studenten oordelen positief over de begeleiding. In jaar vier mag de begeleiding volgens studenten toch wat intensiever; "je staat er dan ineens wel wat alleen voor", aldus één van de studenten met wie het panel sprak. Docenten zijn toegankelijk en betrokken. De lijnen zijn kort. Zij waarderen de combinatie van PPO-docent, mentor en stagedocent, omdat op deze wijze dezelfde docent een goed beeld heeft van hun ontwikkeling in de volle breedte. Het panel heeft ook waardering voor de inrichting van de begeleiding. Het vraagt hierbij de opleiding om ervoor te blijven waken dat bij de genoemde combinatie van rollen er voldoende garanties zijn voor objectieve beoordeling van de competentieontwikkeling van de student en de stages. De opleiding geeft aan dat de professionaliteit van haar docenten hiertoe voldoende garanties biedt. Het panel wil de opleiding ook vragen om in de begeleiding van deeltijdstudenten alert te zijn op hun specifieke situatie, zoals werkervaring, inclusief eerder verworven (specialistische) kennis, en de combinatie van werk, opleiding en privé. Deze vraag is ingegeven door enkele kanttekeningen op dit vlak van deeltijdstudenten.

Instroom en leerroutes

De instroom van zowel de voltijdopleiding als de deeltijdopleiding laat de afgelopen jaren een dalende tendens zien, zoals eerder in dit rapport is aangegeven in de *Schets van de opleiding*. Aankomende studenten zijn verplicht aan een studiekeuzecheck deel te nemen. Hierbij krijgen zij voorlichting, volgen een proefcollege, maken kennis met hun toekomstige mentor en doen een toets om aan de manier van toetsen te ruiken. Deeltijdstudenten hebben een intakegesprek om te onderzoeken of de opleiding en de bijbehorende studielast aansluiten bij de verwachtingen. De

instroom is voornamelijk uit het mbo en havo, met een kleine vwo-instroom. De opleiding participeert in een Amsterdams project om samen met mbo-instellingen de doorstroom van mbo naar hbo te bevorderen. Studenten met wie het panel heeft gesproken, gaven aan dat de opleiding goed aansluit op hun vooropleiding. Studenten die de mbo-opleiding onderwijsassistent hebben afgerond, ervaren de opleiding Pedagogiek als een natuurlijk vervolg op hun vooropleiding. Havisten gaven aan dat ze in het begin vooral moesten wennen aan het praktijkgedeelte van de opleiding. De opleiding heeft goede ervaringen met samengestelde klassen van mbo'ers en havisten, omdat beide groepen daarin veel van elkaar leren.

Na het tweede jaar kunnen studenten kiezen om verder te gaan in de opleiding tweedegraads leraar Pedagogiek. Studenten die zich willen specialiseren in de jeugdzorg kunnen in jaar vier kiezen voor de afstudeerrichting Jeugdzorgwerker. Studenten kunnen ook deelnemen aan honour- en excellentietrajecten van de Faculteit Onderwijs en Opvoeding. Daarnaast is er de academische route, een overbruggingsprogramma naar de master Pedagogische Wetenschappen. Studenten volgen hierin vanaf de hoofdfase onderdelen aan de Universiteit van Amsterdam, waarmee ze naast beroepsvaardigheden ook hun academische vaardigheden meer ontwikkelen.

Het panel waardeert de initiatieven van de opleiding om aankomende studenten goed voor te bereiden op de studie Pedagogiek. De differentiatiemogelijkheden binnen de opleiding beoordeelt het panel positief. Met de opleiding onderkent het panel het dilemma tussen breed opleiden en differentiaties. Studenten pleiten bijvoorbeeld voor meer keuzemogelijkheden in de opleiding. Het panel wil de opleiding aanbevelen de ontwikkelingen op dit punt in nauwe samenwerking met het werkveld af te stemmen.

Docenten

Het panel heeft het docententeam van de opleiding leren kennen als deskundig, betrokken en hardwerkend. Het team bestaat uit 52 docenten (40,2 fte). De docent-student ratio is 1:24. Het team kent een goede spreiding qua deskundigheid, waardoor alle leerlijnen en modules zijn afgedekt. Vrijwel alle docenten beschikken over een didactische bekwaamheid of zijn bezig deze te behalen. Op het moment van de visitatie had ruim 15% van de docenten de BKE/SKE behaald. Naar verwachting zal dit aan het einde van het studiejaar 2016-2017 70% zijn en zal de opleiding aan het einde van 2017-2018 op 90% uitkomen. Daarnaast zijn er docenten gecertificeerd als assessor, als video-interactiebegeleider of als supervisor. Vrijwel alle docenten hebben een masteropleiding afgerond; wat ook een eis is bij aanname van nieuwe docenten. Twee docenten zijn gepromoveerd. De meeste docenten hebben relevante ervaring in het werkveld. Alle docenten hebben actuele contacten met het werkveld, als stagedocent, ambassadeur of omdat ze zelf werkzaam zijn in de beroepspraktijk.

De professionalisering van docenten vindt zowel individueel als gezamenlijk plaats. Vier maal per jaar organiseert de opleiding studiedagen over onderwijsinhoudelijke onderwerpen en overstijgende thema's, zoals de PPO-lijn, opleidingsvisie, toetsen en beoordelen en curriculumvernieuwing. Maandelijks zijn er 'kennisborrels' waar lectoren en docenten kennis delen over onderzoeksresultaten en actuele thema's. Professionalisering geschiedt ook door het bijhouden van vakliteratuur, het bezoek van congressen en seminars, collegiale consultatie, werkveldcontacten en gerichte scholing. Docenten oordelen positief over de

scholingsmogelijkheden. Diverse docenten zijn bij onderzoek betrokken als docent in de leerlijn *Onderzoek* of als begeleider van afstudeeronderzoeken. Daarnaast nemen docenten deel aan onderzoeksprojecten van het Kenniscentrum en delen hun onderzoeksresultaten in colleges. Verschillende docenten hebben publicaties op hun naam staan.

Het panel oordeelt positief over de kwaliteiten van het docententeam. Het waardeert de nauwe relatie van de docenten met het werkveld. De opleiding voert volgens het panel een actief scholingsbeleid voor de docenten. Studenten zijn ook positief over hun docenten. De docenten zijn volgens hen zeer betrokken, goed toegankelijk en staan in voor een persoonlijke benadering van de student. Docenten fungeren daadwerkelijk als rolmodel; zij leven het beroep aan de studenten voor. Het panel is onder de indruk van de grote inzet van het docententeam. Dit gaat echter samen met het zorgpunt van hoge werkdruk. Het panel roept het management op om goed oog te houden voor de latent aanwezige overbelasting bij docenten. Bevlogenheid en betrokkenheid versus overbelasting liggen immers dicht bij elkaar.

Voorzieningen

De opleiding deelt de meeste voorzieningen met de andere opleidingen van de Faculteit Onderwijs en Opvoeding. Het panel heeft kunnen constateren dat die voorzieningen goed zijn. Het faculteitsgebouw is aantrekkelijk en modern ingericht; de mediatheek is goed geoutilleerd en inzichtelijk ingericht. Het panel vraagt aandacht voor de beschikbaarheid van actuele bronnen waarmee studenten verrast en gevoed kunnen worden. Er zijn voldoende prettige en gevarieerde werkplekken voor zowel studenten als medewerkers. Studenten oordelen hierover positief. Ook zijn studenten tevreden over de informatievoorziening, waarbij de informatievoorziening over de afstudeerfase volgens hen voor verbetering vatbaar is. Studenten worden actief betrokken bij de opleiding. Naast gesprekken met de actieve opleidingscommissie zijn er focusgesprekken met klassenvertegenwoordigers over bepaalde thema's. Uitkomsten uit deze gesprekken en verbeterplannen worden goed teruggekoppeld. Studenten voelen zich actief betrokken bij de opleiding, zo heeft het panel mogen constateren.

Conclusie

Het panel concludeert dat het programma, het personeel en de voorzieningen van de opleiding het voor studenten in voldoende mate mogelijk maken de beoogde eindkwalificaties te realiseren. De eindkwalificaties vinden een goede vertaling in het programma. Het curriculum biedt een stevige kennisbasis, voldoende training van vaardigheden en een intensieve confrontatie met de praktijk. Het panel waardeert de opbouw in leerlijnen, waarbij het pleit voor verdere vergroting van de samenhang tussen de leerlijnen.

Het panel beveelt de opleiding aan de onderzoekslijn verder aan te scherpen waar het gaat om de rol van onderzoek, onderbouwing en praktijkgerichtheid. Het is hierbij volgens het panel van belang dat de rol van onderzoek helder is gedefinieerd en dat onderzoek niet op zich staat, maar altijd ten dienst van het oplossen van reële praktijkvragen. De theoretische onderbouwing van aangedragen oplossingen mag hierbij niet uit het oog worden verloren. Het panel oordeelt positief over de samenwerking met het Kenniscentrum en lectoren op het gebied van onderzoek.

Het didactisch concept van de opleiding is op papier adequaat. De uitwerking ervan in de praktijk vindt het panel echter niet altijd duidelijk herkenbaar. De begeleiding van studenten is goed vormgegeven en wordt goed uitgevoerd, wat ook door studenten wordt beaamd. Hierbij tekenen zij wel aan dat zij de begeleiding in jaar vier graag wat intensiever zien. De begeleiding van deeltijdstudenten kan beter op de specifieke groep worden afgestemd. Het panel vraagt verder aandacht voor de wens van studenten voor meer keuzemogelijkheden in het programma.

Het docententeam van de opleiding is volgens het panel, deskundig, betrokken, hardwerkend en heeft een goede binding met de praktijk. Studenten hebben veel waardering voor hun docenten. Gezien de grote inzet van docenten en het stevige appèl dat de opleiding op hen doet, mag de zorg voor hun werkdruk volgens het panel niet uit het oog worden verloren.

De voorzieningen van de opleiding zijn goed. Dit geldt ook voor de informatievoorziening en de organisatie van de studentparticipatie.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op het gebied van toetsing. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **goed**.

Toetsbeleid

Het toetsbeleid van de opleiding is vastgelegd in het *Toetsbeleidsplan Pedagogiek 2015 – 2018*. In de ogen van de opleiding leren studenten 'voor en door toetsen'. Toetsen en beoordelen activeert en stuurt in grote mate het leergedrag van studenten, waarvoor een sterke relatie met de beroepspraktijk, een krachtige leeromgeving en ruimte voor persoonlijke ontwikkeling en competentiegroei noodzakelijk zijn. Toetsing vraagt, net als leren, om uitdaging, variatie en een toenemende mate van zelfsturing. Het toetsprogramma weerspiegelt de toenemende eisen aan de student, dus een steeds hoger niveau van zelfstandigheid en complexiteit. Het principe van *constructive alignment* is leidend, waarbij de inhoud van de toets correspondeert met de leerdoelen en de toetsvorm aansluit bij de gehanteerde onderwijsvorm, het eindniveau en de beroepspraktijk.

Uitvoering

De opleiding gebruikt verschillende toetsvormen afhankelijk van de betreffende leerdoelen. De variëteit hiervan is ook een reflectie van de opbouw van het curriculum. In het begin van de opleiding is er veel aandacht voor kennisontwikkeling. In de volgende fases van de opleiding neemt het aandeel van de integrale studieonderdelen toe, zoals werkplekleren en PPO. Parallel hieraan verandert de toetsing van kennisgericht naar competentiegericht en zijn er meer integratieve toetsvormen. Er zijn zowel formatieve als summatieve toetsen. De toetsen variëren van schriftelijke tentamens (multiple choice of open vragen) waarin kennis wordt getoetst, tot rollenspel, simulatie, handelingstoets en praktijkopdrachten voor het toetsen van vaardigheden. Daarnaast zijn er onderzoeksverslagen, praktijkopdrachten, werkstukken, stageverslagen en voor PPO het portfolio, het portfoliogesprek en competentie-assessment.

De organisatie van de toetsing en bijbehorende informatievoorziening is als volgt opgezet. Het toetsprogramma is in de studiegids opgenomen. Per module staat de toetsvorm aangegeven. De toetsmatrijs in de modulebeschrijving laat de relatie zien tussen de leerdoelen en de competenties. Ook de beoordelingscriteria, beoordelingsnormen en wijze waarop feedback wordt gegeven staan hierin vermeld. Voor inzage en feedback zijn standaard inzagemomenten in het rooster opgenomen. Feedback kan ook tijdens of direct na het toetsmoment worden gegeven, bijvoorbeeld bij mondelinge toetsen, of is via consult te verkrijgen. Het toetsrooster is tenminste vier weken voor de toetsperiode bekend. De toetsplanning is ook aan regels gebonden, zoals een optimale spreiding van toetsen, afname in de laatste twee weken van een onderwijsblok, aansluitend op de module en maximaal twee toetsen per dag. Conform de OER is er voor elke toets niet meer dan één herkansing per jaar. De herkansingen volgen niet snel op de eerste toetsgelegenheid, behalve bij blok 4 aan het eind van het jaar. Met deze herkansingsregels wil de opleiding uitstelgedrag zien te voorkomen.

Borging

De volgende geledingen zijn betrokken bij de borging van de toetsing en beoordeling. De opleidingsmanager is eindverantwoordelijk voor het toetsprogramma en zorgt ervoor dat dit consistent is met het didactisch concept. De examencommissie is verantwoordelijk voor de borging van de kwaliteit van de toetsing. De examencommissie voert structureel overleg met de opleidingsmanager, de toetscommissie, de curriculumcommissie, jaarcoördinatoren, docenten en stafleden en via de voorzitter met het MT en de decaan van de faculteit. De examencommissie kent één extern lid. De examencommissie heeft een aantal borgingstaken gedelegeerd aan de toetscommissie. De voorzitter van de toetscommissie is ook lid van de examencommissie. De toetscommissie evalueert jaarlijks ongeveer de helft van de toetsen. Verder organiseert de toetscommissie scholingsactiviteiten op het gebied van toetsing en beoordeling en ondersteunt individuele docenten onder meer bij het maken van toetsen en toetsanalyses. Ook controleert de toetscommissie de studiegids en modulebeschrijvingen op volledigheid, leerdoelen, beoordelingscriteria en toetsvormen.

De opleiding kent verschillende borgingsmiddelen waar het gaat om de kwaliteit van de toetsing en beoordeling. De modulecoördinator bepaalt in overleg met het moduleteam en de curriculumcommissie per module de toetsvorm. Het moduleteam ontwerpt de toets op basis van toetsmatrijzen en leerdoelen en stelt de beoordelingsnormen vast. Dit gebeurt op basis van het vier-ogenprincipe. Bij de beoordeling en het geven van feedback gelden de volgende regels. De beoordelingen zijn uiterlijk drie weken na het toetsmoment bekend. Het feedbackformulier verschaft helderheid over hoe het cijfer tot stand is gekomen. De examencommissie ziet erop toe dat alle werkstukopdrachten duidelijke en passende beoordelingscriteria hebben. Bij de afstudeeropdracht en enkele andere toetsen is de rol van begeleider en beoordelaar uit elkaar gehaald. Veel moduleteams organiseren regelmatig kalibreersessies voor de beoordelingen. Bij groepsopdrachten krijgen studenten individuele cijfers en feedback. De individuele component van een groepsopdracht behelst 60% van het cijfer.

Toetsing en beoordeling vormen een belangrijk onderdeel van de kwaliteitszorg van de opleiding. De opleiding zet hierbij diverse evaluatie-activiteiten in. Alle schriftelijke tentamens worden voor afname door de toetscommissie ingezien. Jaarlijks controleert de toetscommissie ongeveer de helft van alle toetsen middels een gestandaardiseerd toetscheckformulier en koppelt hierover terug aan de modulecoördinator en vraagt zo nodig om een verbeterplan. De toetscommissie monitort de uitvoering hiervan. Ook de moduleteams evalueren hun toetsing. De opleiding streeft hierbij naar een resultatenanalyse van alle toetsen, om verdere verbeteringen te kunnen realiseren. De opleiding evalueert jaarlijks het toetsplan en het toetsprogramma op basis van onder andere de student- en docentevaluaties, bijdrage van de opleidingscommissie, focusgesprekken met studenten en input uit het werkveld. De examencommissie evalueert de toetsplanning jaarlijks met de coördinatoren.

De opleiding investeert sterk in de toetsdeskundigheid van de docenten. Examinatoren worden op basis van een door de examencommissie opgesteld profiel benoemd, waarbij als basiseis geldt dat de examinator moet beschikken over kennis en vaardigheden van toetsing. Nieuwe docenten worden volgens een specifiek traject door collega's als aspirant-examinator naar het niveau van examinator begeleid. Het is de bedoeling dat vrijwel alle examinatoren in 2018 een BKE- of SKE-certificering hebben. De BKE-eisen zijn inmiddels opgenomen in de basis didactische bekwaamheid/Cursus Didactiek voor hbo-docenten. Dit betekent dat nieuwe

docenten die deze cursus hebben behaald, beschikken over de kwalificaties voor de BKE-certificering. De toetscommissie speelt een belangrijke rol in de scholing van docenten op het gebied van toetsing en beoordeling. Zij verzorgt trainingen en studiedagen over bijvoorbeeld multiple choice-toetsen, fraudepreventie en het vier-ogenprincipe bij beoordelingen.

Studenten geven aan dat zij tevreden zijn over de toetsing, beoordeling en feedback. Het panel oordeelt positief over de toetsystematiek en de borging van de kwaliteit van de toetsen en beoordeling. De examencommissie en toetscommissie functioneren goed en maken op het panel een degelijke indruk. De toetsen zijn van goede kwaliteit en sluiten aan bij de leerdoelen. Het panel heeft waardering voor de specifieke taaleisen die de opleiding bij de toetsen hanteert.

Conclusie

Het panel concludeert dat de opleiding een goed toetsbouwwerk heeft opgezet. De toetsen zijn van goede kwaliteit en sluiten aan bij de leerdoelen. Studenten oordelen positief over de toetsing, beoordeling en feedback. De kwaliteitsborging van de toetsing en beoordeling is goed. De examencommissie en toetscommissie blijken goed op hun taken te zijn berekend. De opleiding investeert stevig in de vergroting van de toetsdeskundigheid van de docenten. Toetsing en beoordeling vormen een vast onderdeel van de kwaliteitszorgcyclus van de opleiding.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **goed**.

Standaard 4 Gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.

Dit hoofdstuk beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel op het gebied van het gerealiseerde niveau. De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoende**.

Afstudeerprogramma

In de afstudeerfase zijn belangrijke aspecten zichtbaar van het profiel van de HvA-pedagoog, zoals beschreven bij Standaard 1. De student toont onderzoekvaardigheden aan in het afstudeerwerkstuk en maakt de eigenheid van de reflexieve professional zichtbaar in het afstudeerproduct. De integratie van kennis, vaardigheden en houding wordt getoetst in het derde onderdeel, het mondeling eindassessment.

Ten behoeve van het afstudeerwerkstuk (21 EC) verricht de student individueel een praktijkgericht onderzoek om de onderzoekcompetenties aan te tonen. Dit resulteert in een beroepsproduct voor het werkveld (6EC). Hiermee toont de student aan de transfer te kunnen maken naar de concrete beroepspraktijk, een effectieve interventie binnen een organisatie te kunnen inzetten en daarmee nieuw beleid te initiëren. Voor beide onderdelen vindt afstudeerbegeleiding plaats in kleine groepen van zes of zeven studenten, met tweewekelijkse bijeenkomsten. Op elk onderdeel krijgt de student gedurende het afstudeerproces minimaal twee keer feedback. Op basis van de afstudeeropzet geeft de begeleider een "go/no go" voor het vervolg van het afstudeerwerk.

In het eindassessment PPO 4 worden alle competenties in samenhang getoetst in een criteriumgericht interview op basis van een portfolio en zelfevaluatie. De student toont zijn integratieve bekwaamheid aan op basis van bewijsstukken die bij voorkeur betrekking hebben op verschillende dossiers in samenhang. De kwaliteit van de integratieve bekwaamheid wordt tijdens het criteriumgericht interview vastgesteld aan de hand van een rubric. Deze is gebaseerd op de criteria van de hbo-standaard en het kwalificatieraamwerk Startbekwaam Pedagogiek. De PPO-docent/mentor begeleidt de student hierbij in vijf klassikale bijeenkomsten en enkele individuele gesprekken.

Borging van de toetsing van het eindniveau

De opleiding borgt de kwaliteit van de toetsing op verschillende manieren. De begeleiding en beoordeling van het afstudeerwerk en het afstudeerproduct zijn losgekoppeld. Het afstudeerwerk wordt beoordeeld door twee onafhankelijke beoordelaars. Dit geldt ook voor het afstudeerproduct, waarbij de opdrachtgever schriftelijk een advies uitbrengt over de bruikbaarheid van het product. Twee assessoren houden het criteriumgericht interview voor het eindassessment: een onafhankelijke eerste beoordelaar en de mentor als tweede beoordelaar. Alle betrokkenen hebben gerichte trainingen gevolgd op het gebied van afstudeerbegeleiding, beoordeling en assessment. De opleiding heeft heldere regels opgesteld voor hoe de gezamenlijke beoordeling tot stand dient te komen. De opleiding organiseert jaarlijks kalibreersessies met docenten en examinatoren.

De examencommissie evalueert jaarlijks het afstudeerprogramma en controleert periodiek afstudeerdossiers. Een team van interne en externe deskundigen voert jaarlijks de Check kwaliteit beoordeling eindniveau Pedagogiekopleiding uit. Dit team bestaat onder andere uit de lector Urban Education, een hoofddocent/onderzoeker van de opleiding, een werkvelddeskundige en de afstudeercoördinator pedagogiek. Ook is er uitwisseling van afstudeerwerken met andere hogescholen. De opleiding is van plan landelijke kalibreersessies over het eindniveau te organiseren met externe deskundigen.

Het panel heeft waardering voor de opzet van de afstudeerfase, de afstudeerbegeleiding en de bijbehorende beoordelingssystematiek. De beoordelingsformulieren hebben een duidelijke opzet. De borging van de toetsing van het eindniveau is adequaat. Studenten zijn tevreden over de afstudeerbegeleiding. Een aandachtspunt is de informatievoorziening naar studenten over de afstudeerfase. Het panel waardeert de verandering van het afstudeerprogramma in de afgelopen jaren, waarbij het afstudeerproduct voor het werkveld is toegevoegd. De praktijkgerichtheid van de afstudeerfase is hierdoor volgens het panel terecht vergroot, zeker gezien het wat academische karakter van het afstudeeronderzoek in het verleden. Ook het werkveld oordeelt positief over deze aanpassing. Het panel beveelt de opleiding in dit licht aan de functie en het doel van het onderzoek in het afstudeerprogramma, maar eigenlijk in de hele opleiding, kritisch tegen het licht te houden. Het is daarbij de kunst om de juiste balans te zien te vinden tussen de praktijkgerichtheid en het theoretische fundament waarop dit is gestoeld.

Niveau afstudeeropdrachten

Het panel heeft een selectie van afstudeerwerken met de bijbehorende beoordelingsformulieren bestudeerd. De afstudeerscripties voldoen volgens het panel aan het hbo-bachelorniveau. De kwaliteit van de bestudeerde afstudeerwerken is volgens het panel voldoende. De beoordeling is over het algemeen duidelijk en navolgbaar. De geraadpleegde bronnen komen vaak uit de standaard literatuur. Er worden weinig actuele en/of internationale bronnen gebruikt. De profilering met de grootstedelijke context was in de onderwerpkeuze van slechts enkele afstudeerwerken terug te vinden.

Functioneren van afgestudeerden in het werkveld

Het beroepenveld blijkt tevreden over de afgestudeerden van de opleiding. De vertegenwoordigers van het werkveld met wie het panel heeft gesproken, herkennen het HvA-profiel in de afgestudeerden. Afgestudeerden vinden goed emplooi in het werkveld en komen terecht op goede plekken. Uit de hbo-monitor 2015 blijkt dat alumni tevreden zijn over de voorbereiding op de beroepspraktijk. De alumni met wie het panel heeft gesproken, beaamden dit.

Conclusie

Het panel is van mening dat de opleiding in voldoende mate aantoont dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd. Het curriculum en de opzet en inhoud van het afstudeerprogramma bieden daartoe voldoende garanties. Het niveau van de afstudeerwerken is volgens het panel voldoende. Het gebruik van bronnen door studenten hierbij mag worden verbreed en geactualiseerd. Het panel beveelt de opleiding aan de doelstelling, invulling en gewicht van het onderzoekdeel van het afstudeertraject nog eens kritisch tegen het licht van de praktijkgerichtheid te houden. Het is hierbij volgens het panel van belang dat het onderzoekdeel

altijd ten dienste staat van het oplossen van reële praktijkvragen. De theoretische onderbouwing van de aangedragen oplossingen mag hierbij niet uit het zicht verdwijnen. De opleiding levert studenten op het juiste niveau af. Afgestudeerden vinden goed hun weg in het werkveld, waar zij gewaardeerd zijn en terecht komen in functies die aansluiten bij de inhoud en het niveau van de opleiding. De bewaking van het eindniveau door de opleiding is goed met de inzet van de examencommissie en interne en externe deskundigen. Het panel beveelt de opleiding aan de kalibratie over de beoordeling van het eindniveau met interne en externe deskundigen en andere opleidingen verder uit te breiden.

Het panel komt op basis van bovenstaande overwegingen tot het oordeel **voldoende**.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel
<i>Standaard 1 Beoogde eindkwalificaties</i>	goed
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	voldoende
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	goed
<i>Standaard 4 Gerealiseerde eindkwalificaties</i>	voldoende

Weging en conclusie

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO.

Het eindoordeel over een opleiding is in elk geval 'onvoldoende' indien standaard 1, 3 of 4 als 'onvoldoende' beoordeeld wordt. Een 'onvoldoende' bij standaard 1 kan niet leiden tot het toekennen van een herstelperiode door de NVAO.

- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'goed' zijn indien ten minste twee standaarden als goed worden beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 4.
- Het eindoordeel over een opleiding kan alleen 'excellent' zijn indien ten minste twee standaarden als excellent worden beoordeeld, waaronder in elk geval standaard 4.

De opleiding Pedagogiek van de Hogeschool van Amsterdam biedt toekomstige hbo-bachelors Pedagogiek een degelijke opleiding met een stevige kennisbasis. De opleiding sluit goed aan op de beroepspraktijk. De opleiding profileert zich vooral op de grootstedelijke context en onderzoek. Deze profilering komt duidelijk tot uiting in het programma. De docenten van de opleiding zijn deskundig, betrokken, hardwerkend en hebben een nauwe band met de beroepspraktijk. De voorzieningen van de opleiding zijn goed. De opleiding heeft veel goede contacten in het werkveld, waarmee intensieve afstemming is over de eindkwalificaties, profilering en het programma.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleiding Pedagogiek van de Hogeschool van Amsterdam als **voldoende**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Standaard 1

- Zorg ervoor dat afgestudeerde HvA-pedagogen ook voldoende zijn toegerust om buiten de grote stad als pedagoog werkzaam te kunnen zijn.

Standaard 2

- Houd de onderzoeksleerlijn, inclusief het onderzoek in het afstudeerprogramma, kritisch tegen het licht waar het gaat om de praktijkgerichtheid van onderzoek, de methodische aanpak en de theoretische onderbouwing.
- Bied voldoende differentiatie- en keuzemogelijkheden in het programma aan, maar verlies hierbij het uitgangspunt van breed opleiden niet uit het oog. Stem de ontwikkelingen wat dit betreft goed af met het werkveld.
- Bewaak de werkdruk van de docenten, zeker gezien de bevlogenheid en grote betrokkenheid van de docenten.

Standaard 4

- Zie eerste aanbeveling bij standaard 2.

Bijlagen

Bijlage 1 Eindkwalificaties van de opleiding

De veertien Pedagogiekcompetenties

De veertien competenties die de pedagogen van de Hogeschool van Amsterdam op hbo-niveau verwerven na afloop van de vierjarige studie.

- I. *Ontwikkeling van het kind stimuleren (Micro)*
 1. Signaleert en analyseert opvoedingsvragen, en oriënteert zich op de opvoedingssituatie;
 2. Gaat een pedagogische relatie aan en onderhoudt deze;
 3. Geeft vorm aan een pedagogisch klimaat dat ontwikkelingskansen biedt;

- II. *(Mede-)opvoeders ondersteunen bij opvoeding (Meso)*
 4. Informeert en verzorgt voorlichting/scholing, op basis van een analyse van opvoedingsvragen van individuen of groepen;
 5. Adviseert over opvoedingsvragen en -problemen, zowel vraaggericht als directief, schat daarbij de haalbaarheid van de adviezen in, en verwijst waar nodig door naar specialistische hulpverlening;
 6. Begeleidt en ondersteunt (mede-)opvoeders bij het creëren van (meer) ontwikkelingskansen, op basis van een analyse van het ontwikkelingsniveau van de kinderen en het pedagogisch handelen van de (mede-)opvoeders;
 7. Hanteert een behandelmethodiek die is afgestemd op doelgroep en de opvoedingsvraag;
 8. Zorgt als 'verbindingpersoon' voor toeleiding van kind en opvoeders naar specifieke voorzieningen of specialistische hulpverlening;

- III. *Voorwaarden scheppen voor opvoeding (Macro)*
 9. Signaleert pedagogische problematieken, doet nader onderzoek en vertaalt de uitkomsten naar pedagogisch beleid;
 10. Initieert, implementeert en evalueert pedagogisch beleid/ jeugdbeleid (van zowel instellingen met een pedagogische taak als lokale en regionale overheid), en hanteert daarbij innovatieve werkwijzen;
 11. Brengt inhoudelijke afstemming tot stand over de terreinen en grenzen van deskundigheden en instellingen heen, op het gebied van pedagogisch beleid en pedagogische interventie;

- IV. *(Reflexieve) professionalisering*
 12. Communiceert informatie, ideeën en oplossingen intern en extern, werkt team- en ketengericht samen en geeft leiding aan projecten in een multidisciplinaire context;
 13. Ondersteunt anderen, zowel individuen als groepen, in het oog hebben voor en omgaan met maatschappelijke en culturele diversiteit;
 14. Neemt verantwoordelijkheid voor het eigen beroepsmatig handelen, reflecteert erop en geeft sturing aan de verdere ontwikkeling ervan en kan zich voorts een oordeel vormen over de waarde gebonden opvattingen die het pedagogisch handelen bepalen en heeft daarop zelf een visie ontwikkeld.

	Dublin descriptors [NVAO]	Generieke HBO-kwalificaties (Commissie-Franssen, 2001)	Competenties HBO- Pedagogiek
Kennis en inzicht	heeft aantoonbare kennis en inzicht van een vakgebied, waarbij wordt voortgebouwd op het niveau bereikt in het voortgezet onderwijs en dit wordt overtroffen; functioneert doorgaans op een niveau waarop met ondersteuning van gespecialiseerde handboeken, enige aspecten voorkomen waarvoor kennis van de laatste ontwikkelingen in het vakgebied is vereist.	<p><i>brede professionalisering:</i></p> <p>voert zelfstandig taken uit als beginnend beroepsbeoefenaar in een organisatie en is toegerust voor de verdere professionalisering van de eigen beroepsuitoefening.</p> <p><i>multidisciplinaire integratie:</i></p> <p>integreert vanuit het perspectief van beroepsmatig handelen kennis, inhoud en vaardigheden op verschillende vakgebieden.</p>	<p>1 oriënteert zich op de opvoedingssituatie</p> <p>2 onderhoudt een pedagogische relatie</p> <p>3 geeft een pedagogisch klimaat vorm</p> <p>9. doet onderzoek en vertaalt naar beleid</p> <p>14 reflecteert en professionaliseert</p>
toepassen kennis en inzicht	Is in staat om zijn/haar kennis en inzicht op dusdanige wijze toe te passen, dat dit een professionele benadering van zijn/haar werk of beroep laat zien, en beschikt verder over competenties voor het opstellen en verdiepen van argumentaties en voor het oplossen van problemen op het vakgebied.	<p><i>probleemgericht werken:</i></p> <p>definieert en analyseert complexe probleemsituaties zelfstandig.</p> <p><i>wetenschappelijk onderzoek:</i></p> <p>past uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek toe bij vraagstukken waarmee hij in zijn beroepsuitoefening wordt geconfronteerd.</p> <p><i>creativiteit en complexiteit in handelen:</i></p> <p>weet om te gaan met vraagstukken waarvan het probleem op voorhand niet duidelijk is omschreven en waarop standaardprocedures niet van toepassing zijn.</p>	<p>1 oriënteert zich op de opvoedingssituatie</p> <p>2 onderhoudt een pedagogische relatie</p> <p>3 geeft een pedagogisch klimaat vorm</p> <p>5 adviseert over opvoedingsvragen</p> <p>6 begeleidt opvoeders</p> <p>7 hanteert behandelmethodiek</p>

	Dublin descriptors [NVAO]	Generieke HBO-kwalificaties (Commissie-Franssen, 2001)	Competenties HBO- Pedagogiek
Kennnis en inzicht	heeft aantoonbare kennis en inzicht van een vakgebied, waarbij wordt voortgebouwd op het niveau bereikt in het voortgezet onderwijs en dit wordt overtroffen; functioneert doorgaans op een niveau waarop met ondersteuning van gespecialiseerde handboeken, enige aspecten voorkomen waarvoor kennis van de laatste ontwikkelingen in het vakgebied is vereist.	<p><i>brede professionalisering:</i></p> <p>voert zelfstandig taken uit als beginnend beroepsbeoefenaar in een organisatie en is toegerust voor de verdere professionalisering van de eigen beroepsuitoefening.</p> <p><i>multidisciplinaire integratie:</i></p> <p>integreert vanuit het perspectief van beroepsmatig handelen kennis, inhoud en vaardigheden op verschillende vakgebieden.</p>	<p>1 oriënteert zich op de opvoedingssituatie</p> <p>2 onderhoudt een pedagogische relatie</p> <p>3 geeft een pedagogisch klimaat vorm</p> <p>9. doet onderzoek en vertaalt naar beleid</p> <p>14 reflecteert en professionaliseert</p>
toepassen kennis en inzicht	Is in staat om zijn/haar kennis en inzicht op dusdanige wijze toe te passen, dat dit een professionele benadering van zijn/haar werk of beroep laat zien, en beschikt verder over competenties voor het opstellen en verdiepen van argumentaties en voor het oplossen van problemen op het vakgebied.	<p><i>probleemgericht werken:</i></p> <p>definieert en analyseert complexe probleemsituaties zelfstandig.</p> <p><i>wetenschappelijk onderzoek:</i></p> <p>past uitkomsten van wetenschappelijk onderzoek toe bij vraagstukken waarmee hij in zijn beroepsuitoefening wordt geconfronteerd.</p> <p><i>creativiteit en complexiteit in handelen:</i></p> <p>weet om te gaan met vraagstukken waarvan het probleem op voorhand niet duidelijk is omschreven en waarop standaardprocedures niet van toepassing zijn.</p>	<p>1 oriënteert zich op de opvoedingssituatie</p> <p>2 onderhoudt een pedagogische relatie</p> <p>3 geeft een pedagogisch klimaat vorm</p> <p>5 adviseert over opvoedingsvragen</p> <p>6 begeleidt opvoeders</p> <p>7 hanteert behandelmethodiek</p>

Bijlage 2 Overzicht opleidingsprogramma

JAAR 1	1A	1B	2A	2B
Pedagogiek	Historische pedagogiek Toets schriftelijk (meerkeuzevragen) 3 ECTS		Hedendaagse pedagogiek Toets schriftelijk (open vragen) 3 ECTS	
	Inleiding Opvoedingsondersteuning Toets schriftelijk (open vragen) 3 ECTS	Inleiding Jeugdzorg Verslag (individueel) 3 ECTS	Inleiding Jonge Kind Verslag (groep) 3 ECTS	Inleiding Onderwijs Toets schriftelijk (meerkeuzevragen) 3 ECTS
	Diversiteit in de grote stad 1 Verslag (individueel) 3 ECTS	Psychologie Toets schriftelijk (meerkeuzevragen) 3 ECTS	Ontwikkelingspsychologie 1 Toets schriftelijk (meerkeuzevragen) 3 ECTS	Sociologie Toets schriftelijk (meerkeuzevragen) 3 ECTS
Menswetenschappen			Filosofie Toets schriftelijk (open vragen) 3 ECTS	Creativiteit en esthetiek Product (individueel) 3 ECTS
Communicatie	Inleiding communicatie Verslag (individueel, inclusief video-opname) 3 ECTS	Communiceren met kinderen Verslag (individueel, inclusief video-opname) 3 ECTS		
Onderzoek		Onderzoeksmethoden 1 Toets schriftelijk (meerkeuzevragen) 3 ECTS		
Management en beleid				Management, organisatie en beleid 1 Verslag (groep) 3 ECTS
Werkplekieren	Werkplekieren 1.1 Verslag (individueel) 3 ECTS		Werkplekieren 1.2 Verslag (individueel) 6 ECTS	
PPO	Persoonlijke en Professionele Ontwikkeling Toets mondeling 3 ECTS			

JAAR 2	1A	1B	2A	2B
Pedagogiek	PMW Opvoedingsondersteuning Toets schriftelijk (meerkeuzevragen) 3 ECTS	PMW Jeugdzorg Toets schriftelijk (meerkeuzevragen) 3 ECTS	Pedagogiek 2 Toets schriftelijk (open vragen) 3 ECTS	Seksualiteit en opvoeding Verslag (individueel) 2 ECTS
	Ontwikkelingspsychologie 2 Toets schriftelijk (meerkeuzevragen) 3 ECTS	Diversiteit in de grote stad 2 Verslag (individueel) 3 ECTS	PMW Onderwijs Toets schriftelijk (meerkeuzevragen) 3 ECTS	PMW Jonge kind Toets schriftelijk (meerkeuzevragen) 3 ECTS
Menswetenschappen	Begeleidingsvaardigheden Verslag (individueel) 3 ECTS	Pedagogische gespreksvoering Toets mondeling (presentatie) 2 ECTS	SAV 1 Toets schriftelijk (meerkeuzevragen) 3 ECTS	SAV 2 Toets schriftelijk (meerkeuzevragen) 3 ECTS
Communicatie	Onderzoeksmethoden 2 Verslag (groep) 3 ECTS	Management Organisatie en Beleid 2 Verslag (groep) 3 ECTS	Didactische vaardigheden Verslag (groep) 3 ECTS	Groepsdynamica Toets mondeling (workshop) 2 ECTS
Onderzoek	Werkplekieren 2.1 Verslag (individueel) 6 ECTS	Werkplekieren 2.2 Verslag (individueel) 6 ECTS		
Management en beleid	Persoonlijke en Professionele Ontwikkeling Verslag (individueel) 3 ECTS			
Werkplekieren				
PPO				

JAAR 3	1A	1B	2A	2B
Pedagogiek	VIB Verslag (inclusief beeldmateriaal) 2 ECTS			
Menswetenschappen		Jeugdrecht Toets schriftelijk (meerkeuzevragen) 3 ECTS		Beroepsethiek Toets schriftelijk (open vragen) 3 ECTS
Communicatie	Groepsdynamica Toets mondeling (workshop) 2 ECTS	Coachende gespreksvoering Toets mondeling 3 ECTS		
Onderzoek		Onderzoeksmethoden 3 Verslag (groep) 5 ECTS		
Management en beleid			PMW Organisaties Toets schriftelijk (groep) 2 ECTS	
Werkplekieren	Werkplekieren 3.1 Verslag (individueel) 17 ECTS		Werkplekieren 3.2 Verslag (individueel) 17 ECTS	
PPO	Persoonlijke en Professionele Ontwikkeling Toets mondeling 3 ECTS Supervisie Verslag (individueel) 3 ECTS			

JAAR 4	1A	1B	2A	2B
Afstudeerprestatie 	Minor		Afstudeerwerkstuk Scriptie 21 ECTS Afstudeerproduct Product 6 ECTS Persoonlijke en Professionele Ontwikkeling 4 Toets mondeling 3 ECTS	
PP04				

Bijlage 3 Rendementen

Kengetallen opleidingen Pedagogiek

In deze bijlage zijn verschillende overzichten met kengetallen van de opleidingen Pedagogiek en Lerarenopleiding Pedagogiek opgenomen. Na onderstaande tabel van de inschrijvingen per opleiding zijn de gegevens die de opleiding aan de NVAO moet aanleveren in het kader van het accreditatietraject weergegeven³. Een toelichting met betrekking tot de brongegevens en een eventuele afwijking van de NVAO definitie is per kengetal opgenomen.

Inschrijvingen per opleiding

			2014	2015	2016
Pedagogiek	Deeltijd	pedagogiek 2e gr. dt	25	15	9
		pedagogiek beroepen dt	133	115	80
		<i>Totaal deeltijd</i>	<i>158</i>	<i>130</i>	<i>89</i>
	Voltijd	pedagogiek 2e gr. vt (incl KOP)	71	71	67
		pedagogiek beroepen vt	865	839	821
		<i>Totaal voltijd</i>	<i>936</i>	<i>910</i>	<i>888</i>
Totaal			1094	1040	977

Bron: BRONHO, peildatum 1 oktober

Kwantitatieve gegevens opleidingen Pedagogiek en Leraar Pedagogiek– NVAO Definitie

Studiesucces indicatoren

De tabellen 'Uitval uit het eerste jaar', 'Uitval uit de bachelor (jaar 2, 3 en 4)' en 'Rendement' zijn opgesteld conform de definities van de NVAO en hebben als bron 1-cijfer-HO, peildatum 1 oktober 2015. De cijfers hebben als basis de instroom van eerstejaars hoger onderwijs van zowel de opleiding Pedagogiek als lerarenopleiding Pedagogiek, omdat de eerste twee jaren identiek zijn en de instroom op de vierjarige lerarenopleiding zeer laag (het merendeel van de studenten met interesse in de lerarenopleiding volgt eerst de reguliere 4-jarige pedagogiekopleiding, gevolgd door de 1-jarige Kopopleiding Pedagogiek).

³ Indicatoren conform NVAO document 'Definities basisgegevens opleidingsbeoordelingen 2015' d.d.19-2-2015

Uitval uit het eerste jaar						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014
INSTROOM VOLTijd (Eerstejaars HO)	179	164	206	205	235	185
UITVAL VOLTijd UIT HET EERSTE JAAR	89	69	82	100	91	65
UITVAL VOLTijd UIT HET EERSTE JAAR	49,7%	42,1%	39,8%	48,8%	38,7%	35,1%
INSTROOM DEELTIJD (Eerstejaars HO)	37	38	40	26	24	16
UITVAL DEELTIJD UIT HET EERSTE JAAR	18	18	17	15	13	9
UITVAL DEELTIJD UIT HET EERSTE JAAR	48,6%	47,4%	42,5%	57,7%	54,2%	56,3%

Uitval uit de bachelor (jaar 2, 3 en 4)			
	2009	2010	2011
HERINSCHRIJVERS VOLTijd	90	95	124
UITVAL HERINSCHRIJVERS VOLTijd JAAR 2, 3 en 4	14	12	20
UITVAL HERINSCHRIJVERS VOLTijd JAAR 2, 3 en 4	15,6%	12,6%	16,1%
HERINSCHRIJVERS DEELTIJD	19	20	23
UITVAL HERINSCHRIJVERS DEELTIJD JAAR 2, 3 en 4	5	2	3
UITVAL HERINSCHRIJVERS DEELTIJD JAAR 2, 3 en 4	26,3%	10,0%	13,0%

Rendement			
	2008	2009	2010
HERINSCHRIJVERS VOLTijd	81	90	95
RENDEMENT VOLTijd NA 5 JAAR	51	67	73
RENDEMENT VOLTijd NA 5 JAAR	63,0%	74,4%	76,8%
HERINSCHRIJVERS DEELTIJD	15	19	20
RENDEMENT DEELTIJD NA 5 JAAR	8	10	13
RENDEMENT DEELTIJD NA 5 JAAR	53,3%	52,6%	65,0%

Docentkwaliteit

Docenten moeten in staat zijn als voorbeeld te dienen voor studenten: zowel waar het gaat om vakkennis als om pedagogisch/didactische vaardigheden. Het uitgangspunt is dat alle docenten opgeleid zijn op masterniveau en dat er in de teams een mix is van vakinhoudelijke, vakdidactische, onderwijskundige en pedagogische expertise en werkveldervaring. Onderstaande opsomming geeft de belangrijkste kwalificaties weer. Meer informatie is te vinden in de vlootschouw van het cluster.

DOCENTKWALITEIT opleidingen pedagogiek (voltijd, deeltijd en lerarenopleiding)	
AANTAL DOCENTEN MET EEN MASTER	48/53 docenten, 90,56%
AANTAL DOCENTEN MET EEN PHD	2/53 docenten, 3,77%
BRON:	SAP HR, december 2016

Docentkwaliteit is voor voltijd en deeltijd gezamenlijk berekend. Ook beide opleidingen, pedagogiek en lerarenopleiding pedagogiek, zijn samen genomen. De achterliggende redenering is dat verreweg de meeste docenten voor zowel de vol- als deeltijdopleiding werken en de eerste twee jaren het curriculum van beide opleidingen gelijk is.

De docentkwaliteit is alleen van interne medewerkers berekend. Docentkwaliteit van externe medewerkers is niet meegerekend, omdat de registratie hiervan bij de uitlenende organisaties plaatsvindt. Het gaat om externe medewerkers met een contract van gemiddeld kleine omvang en om specialistische expertise die niet in de HvA beschikbaar is, maar wel belangrijk is voor het onderwijs en de vorming en opleiding van onze studenten (bijvoorbeeld docenten Beroepsethiek, Filosofie en Management Organisatie en Beleid). In totaal wordt 3 fte externe formatie ingezet (24 medewerkers). Uiteraard vindt voorafgaand aan de inzet van deze externe medewerkers een kwaliteitstoets plaats.

Student-docent ratio

De cijfers zijn weergegeven op het niveau van het totaal van de pedagogiek opleidingen. Deze cijfers zijn vervolgens noch uitgesplitst naar opleiding, noch naar voltijd en deeltijd, omdat naast de argumenten genoemd bij docentkwaliteit (namelijk de geïntegreerde opzet van het curriculum binnen de opleidingen), een gedeelte van het curriculum ook opleiding overstijgend wordt aangeboden. De berekening van de student-docentratio is inclusief externen, conform HvA standaardrapportage.

STUDENT-DOCENTRATIO opleiding pedagogiek (voltijd, deeltijd en lerarenvariant)	
	Aantal studenten = 977 Fte OP = 40,2 (37,2 regulier + 3 extern) DS-ratio = 1 : 24
BRON:	Studenten- en personeelsadministratie, peildatum: oktober 2016

Contacturen

De contacturen zijn berekend over studiejaar 2016/2017. De berekening van de contacturen is volgens de NVAO definitie uitgevoerd (in klokuren). Het gemiddeld aantal klokuren is gebaseerd op een programmering van 40 weken voor vt en dt. De bronnen zijn de studiegidsen pedagogiek en leraar pedagogiek 2016/2017. In de studiegids zijn lesuren van 50 minuten opgenomen, die zijn omgerekend naar klokuren (60 minuten).

CONTACTUREN OPLEIDING PEDAGOGIEK				
	JAAR 1	JAAR 2	JAAR 3	JAAR 4
VOLTIJD	12,2	7,4	4,6	1,1
DEELTIJD	8,9	6,1	4,6	1,1

CONTACTUREN LERARENOPLEIDING PEDAGOGIEK				
	JAAR 1	JAAR 2	JAAR 3	JAAR 4
VOLTIJD	12,2	7,4	5,3	0,8
DEELTIJD	8,9	6,1	5,3	0,8

KOP	4,6
-----	-----

Deze cijfers geven een vertekend beeld voor met name het derde en vierde studiejaar:

- In het derde studiejaar neemt de stage een groot deel van de tijd in beslag met slechts 2,5 klokuren.
- In het vierde jaar is de keuzeminor (30 studiepunten) niet meegenomen in de contacturen.

Bijlage 4 Deskundigheden leden visitatiepanel en lead auditor

Naam (inclusief titulatuur)	Korte functiebeschrijving van de panelleden
De heer dr. A.J. Kallenberg	De heer Kallenberg is Hoofd Dienst Onderwijs en Studentenzaken aan Universiteit Leiden.
Mevrouw J.A.M. Hoex	Mevrouw Hoex is senior medewerker afdeling Opvoeden & Opgroeien, Nederlands Jeugdinstituut/NJI, Utrecht.
De heer dr. P.A. van der Ploeg	De heer Van der Ploeg is onderzoeker en hoofddocent Pedagogiek aan de Rijksuniversiteit Groningen en docent Pedagogiek aan AOLB (universitaire PABO) te Groningen; docent Filosofie, Ethiek, Wetenschapsfilosofie bij SPO, Hogeschool voor Pedagogisch en Sociaal-Agogisch Onderwijs.
Mevrouw G.E. Fuhler	Mevrouw Fuhler volgt de opleiding Pedagogiek aan Hogeschool Utrecht.
De heer drs. M. Fokkema	De heer Fokkema is ingezet als NQA auditor, gecertificeerd d.d. 19 oktober 2016

Bijlage 5 Bezoekprogramma

<i>Tijdstip</i>	<i>Thema</i>	<i>Deelnemers (meer details in aparte bijlage)</i>
09.00-09.30	Presentatie van maximaal 20 minuten door de opleiding. Het panel kan toelichtende vragen stellen.	Ietje Veldman (decaan) Johan Jelsma (opleidingsmanager) Thilo Simadari (teamcoördinator jaar 1) Patricia Hogervorst (teamcoördinator jaren 2 en 3) Fransje Damen (teamcoördinator jaar 4 en lerarenopleiding) Trudie Groen (voorzitter curriculumcommissie)
09.30-11.00	Materiaalbestudering en voorbereiding	Panel
11.00-11.30	Rondleiding / Spreekuur	
11.30-12.30	Gesprek docenten en examinatoren	Carine Ex (hoofddocent) Diana Boekestein Marie José Koerhuis Emran Riffi Odette Spee Nienke Politiek Daphne Clement (lerarenopleiding) Dion Sondervan (lerarenopleiding) Ruben Fukkink, lector
12.30-13.15	Gesprek met studenten, inclusief afstudeerders opleiding pedagogiek	Moira Paula (jr 1 vt) Ramon Serier (jr 2 vt) Annick Haakman (jr 2 vt) Julian Lookman (jr 2 dt) Frances Kop (jr 3 vt, OC-lid) Lisha de Vlucht (jr 4 vt) Heidi Schouten (jr 4 vt) Sterre Doornbos (jr 4 vt, OC-lid)
13.15-13.45	Overleg + lunch	Panel
13.45-14.30	Gesprek met studenten, inclusief afstudeerders lerarenopleiding pedagogiek	Sandija Kalpoe (jr 2 vt) Kirsten den Blanken (jr 2 vt) Barbara van Os (jr 3 dt) Gilian Held (jr 4, dt) Demi Zeestraten (jr 4 vt) Fedde Tinga (KOP, Alexa, voormalig OC-lid) Anouk Zethof (KOP) Marloes Doedel (KOP)
14.30-15.00	Gesprek opleidingsmanagement	Ietje Veldman (decaan) Johan Jelsma (opleidingsmanager) Thilo Simadari (teamcoördinator jaar 1) Patricia Hogervorst (teamcoördinator jaren 2 en 3) Fransje Damen (teamcoördinator jaar 4 en lerarenopleiding) Trudie Groen (voorzitter curriculumcommissie)
15.00-15.15	Pauze	

<i>Tijdstip</i>	<i>Thema</i>	<i>Deelnemers (meer details in aparte bijlage)</i>
15.15-15.45	Gesprek borging Curriculumcommissie Examencommissie Toetscommissie	Trudie Groen (curriculumcommissie en toetscommissie) Saskia Boeree (examencommissie) Martijn Dozy (toetscommissie) Jamilah Blom (examencommissie) Daphne Clement (curriculumcommissie voor lerarenopleiding Pedagogiek)
15.45-16.30	Gesprek werkveld en alumni	<u>Werkveld:</u> Patrick Snoek Brigit Beek Imad Moukaddim Susan Coevert <u>Alumni:</u> Charissa van Egdom (Pedagogiek) Suzanne Emmerik (Pedagogiek) Daphne Zwartjes (Pedagogiek, inclusief afstudeerwerk) Mariam Kharrat (Kopopleiding, inclusief afstudeerwerk)
16.30-17.15	Beoordelingsoverleg panel	
17.15-17.30	Laatste gesprek opleidingsmanagement en terugkoppeling bevindingen	

Respondentgroep: Opleidingsmanagement (presentatie)

Tijd: 9.00 tot 9.30

Naam	Drs. Ietje Veldman	Drs. Johan Jelsma	Thilo Simadari MSc BA
Functie	Decaan	Opleidingsmanager	Teamcoördinator jaar 1 Tevens lid werkgroep Urban Education

Naam	Drs. Patricia Hogervorst	Fransje Damen MEL	Drs. Trudie Groen
Functie	Teamcoördinator jaar 2 Teamcoördinator jaar 3	Teamcoördinator jaar 4 Teamcoördinator lerarenopleiding	Voorzitter curriculumcommissie Lid toetscommissie

Respondentengroep: Docenten en examinatoren
Tijd: 11.30 tot 12.30

Opleiding	Naam	Carine Ex PhD	Emran Riffi MSc	Dr. Odette Spee
Pedagogiek	Leerlijnen	Menswetenschappen Onderzoek	Management Organisatie en Beleid, Menswetenschappen, Onderzoek	Pedagogiek
	Werkveld	Opvoedingsondersteuning	Opvoedingsondersteuning	Jonge kind
	Mentor van Specifieke taken	<ul style="list-style-type: none"> - Hoofddocent - Lid curriculumcommissie - Secretaris Veldadviesraad - Betrokken bij kenniscentrum - Afstudeercommissie +-begeleiding 	<ul style="list-style-type: none"> Jaar 1 Pedagogiek - Onderzoeker bij lectoraat InHolland - Begeleider topsporters FOO voor HVA Topsport academie - Afstudeerbegeleider 	<ul style="list-style-type: none"> Jaar 1 Pedagogiek - Ambassadeur Jonge Kind

Pedagogiek	Naam	Dr. Nienke Politiek	Marie José Koerhuis PhD	Dr. Diana Boekestein
Pedagogiek	Leerlijn	Werkplekieren	Onderzoek	Communicatie
	Werkveld	Jeugdzorg	Opvoedingsondersteuning	Jonge kind
	Mentor van	Jaar 3 Pedagogiek	Jaar 4 Pedagogiek	Jaar 3 Pedagogiek
	Specifieke taken	<ul style="list-style-type: none"> - Stagecoördinator - Ambassadeur Jeugdzorg - Betrokken bij lectoraat Faculteit Maatschappij en Recht 	<ul style="list-style-type: none"> - Keukentafelproject - Onderzoeker lectoraat - Faculteit Onderwijs en Opvoeding - Afstudeercommissie +-begeleiding 	<ul style="list-style-type: none"> - Lid opleidingscommissie - Alumnibeleid

Leraar Pedagogiek (inclusief kop-opleiding)	Naam	Daphne Clement MSc	Dion Sondervan MEd.
Leraar Pedagogiek (inclusief kop-opleiding)	Leerlijn(en)	Pedagogiek	Pedagogiek
	Werkveld	Werkplekieren	Menswetenschappen Werkplekieren
	Mentor van	Persoonlijke en professionele ontwikkeling	Onderwijs
	Specifieke taken	<ul style="list-style-type: none"> Jaar 4 Leraar Pedagogiek en kop-opleiding - Werkgroep Urban Education - Lid curriculumcommissie 	<ul style="list-style-type: none"> Jaar 3 Leraar Pedagogiek - Ambassadeur MBO - Werkgroep flexibilisering deeltijd

Kenniscentrum	Naam	Prof. Dr. Ruben Fukkink
Kenniscentrum	Onderwerp	De pedagogische functie van Onderwijs en Opvoeding

Respondentgroep: Studenten opleiding pedagogiek

Tijd: 12.30 - 13.15

Naam	Jaar	Vooropleiding	Extra
Moira Paula	Jaar 1 voltijd	MBO - ROC directiesecretaresse	
Ramon Serier	Jaar 2 voltijd	Havo nieuw (E+M)	
Annick Haakman	Jaar 2 voltijd	Havo nieuw (C+M)	
Julian Lookman	Jaar 2 deeltijd	Havo (N+G)	
Frances Kop	Jaar 3 voltijd	MBO Onderwijsassistent	Lid Opleidingscommissie
Lisha de Vlugt	Jaar 4 voltijd	MBO - Pedagog werker kinderopvang	
Heidi Schouten	Jaar 4 voltijd	MBO - Pedagog werker kinderopvang	
Sterre Doornbos	Jaar 4 voltijd	Havo nieuw (E+M)	Lid Opleidingscommissie

Respondentgroep: Studenten lerarenopleiding pedagogiek (inclusief kopopleiding)

Tijd: 13.45 - 14.30

Naam	Jaar	Vooropleiding	Extra
Sandhija Kalpoe	Jaar 2 voltijd	MBO - Pedagog werker jeugdzorg	
Kirsten den Blanken	Jaar 2 voltijd	MBO - Maatschappelijke zorg 4	
Barbara van Os	Jaar 3 deeltijd	Colloquium doctum	
Gilian Held	Jaar 4 deeltijd	MBO - SPW4	
Demi Zeestraten	Jaar 4 voltijd	HAVO nieuw (N+G)	
Fedde Tinga	Kopopleiding, met voorafgaand HVA opleiding Pedagogiek	VWO nieuw (N+G)	Oprichting studievereniging Alexa, voormalig OC-lid
Anouk Zethof	Kopopleiding, met voorafgaand HVA opleiding Pedagogiek	MBO onderwijsassistent	
Marloes Doedel	Kopopleiding	MBO - Maat MDW volwassenwerk	

Respondentgroep: Opleidingsmanagement

Tijd: 14.30 tot 15.00

Naam	Drs. Ietje Veldman	Drs. Johan Jelsma	Thilo Simadari MSc BA
Functie	Decaan	Opleidingsmanager	Teamcoördinator jaar 1 Tevens lid werkgroep Urban Education

Naam	Drs. Patricia Hogenvorst	Fransje Damen MEL	Drs. Trudie Groen
Functie	Teamcoördinator jaar 2 Teamcoördinator jaar 3	Teamcoördinator jaar 4 Teamcoördinator lerarenopleiding	Voorzitter curriculumcommissie Lid toetscommissie

Respondentgroep: Borging

Tijd: 15.15 tot 15.45

Naam	Drs. Saskia Boeree	Jamilah Blom MEd
Functie	Voorzitter examencommissie	Lid examencommissie

Naam	Martijn Dozy MSc	Drs. Trudie Groen	Daphne Clement MSc
Functie	Lid toetscommissie	Voorzitter curriculumcommissie Lid toetscommissie	Lid curriculumcommissie (Lerarenopleiding pedagogiek)

Respondentgroep: Werkveld en alumni

Tijd: 15.45 tot 16.30

Werkveld		Naam	Drs. Patrick Snoek	Drs. Brigit Beek	Drs. Imad Moukaddim	Susan Coevert MSc
	Veldadviesraad	Voorzitter Veldadviesraad	Lid Veldadviesraad	Lid Veldadviesraad	Lid Veldadviesraad	
	Werkgever	Gemeente Amsterdam	Ouder-en Kindteam Amsterdam	William Schrikker Groep	ROC TOP (0,8 fte)	HvA (0,2 fte)
	Functie	Procesmanager Zorg voor de Jeugd	Teamleider	Gebiedsmanager jeugdreclassering en jeugdbescherming	Docent en opleidings-coördinator	Docent Lerarenopleiding Pedagogiek

Alumni		Naam	Charissa van Egdrom BSW	Anna Riabokon BSW	Daphne Zwartjes BSW	Mariam Kharrat BEd
	Opleiding	Pedagogiek	Pedagogiek	Pedagogiek	Pedagogiek	Kopopleiding Leraar Pedagogiek
	Afstudeerdatum	31-08-2013	31-08-2016	30-06-2016	31-08-2016	
	Selectie afstudeerwerk	Nee	Nee	Ja	Ja	
	Werkgever	ROC van Amsterdam	Curious Kids	Stichting Street Pro	Per 1 mei op het regiocollege Zaandam	

Bijlage 6 Bestudeerde documenten

Panelwebsite

Ter voorbereiding op de visitatie door het panel is een panelwebsite ontwikkeld. Op de website is de volgende informatie beschikbaar:

- Kritische reflectie en brondocumenten (zie hieronder bij documenten ter inzage)
- Hyperlinks naar de volgende intranetpagina's:
 - Studiegidsen Pedagogiek voltijd en deeltijd
 - Studiedelen die ter inzage liggen (hyperlinks naar betreffende studiegidspagina en modulesite/lesaanbod inclusief modulebeschrijving; zie hieronder bij documenten ter inzage de betreffende studiedelen)
 - Examencommissie
 - Opleidingscommissie (inclusief verslagen)
 - Kwaliteitszorg
 - Opleidingsite voor studenten
 - Werkpleklers
 - Minoren
 - Kenniscentrum
- Aanvullende verplichte documenten (naast studiegids en brondocumenten kritische reflectie)
 - Jaarverslag OC-2015-2016
 - Literatuurlijst Pedagogiek 2016-2017
 - OER bachelor Pedagogiek 2016-2017
 - Opleidingsplan Pedagogiek 2014-2018
 - Overzicht inzet docenten Pedagogiek 2016-2017
 - Toetsbeleidsplan Pedagogiek 2015-2018

Documenten die ter inzage liggen tijdens visitatie 19 april 2017

Kritische reflectie en brondocumenten

- HvA Kritische Reflectie-opleiding Pedagogiek_februari 2017

De brondocumenten zijn als volgt genummerd:

1e niveau: keuze uit	2e niveau: keuze uit	3e niveau
Algemeen (A)	Generiek peda + LOP (G)	Volgnummer per standaard.
Standaard 1 (S1)	Alleen voor opleiding Pedagogiek (peda))	
Standaard 2 (S2)	Alleen voor Lerarenopleiding Pedagogiek (lop)	
Standaard 3 (S3)		
Standaard 4 (S4)		

Generiek

Algemeen	
A-G-01	Definitief Adviesrapport Hobeon (2009)
A-G-02	Definitief rapport NVAO (2010)
A-G-03	Overzicht verbeterpunten Pedagogiek vanaf visitatie 2009
A-G-04	Verbeterplan interne audit 2013 met toelichting
A-G-05	Meerjarenplan curriculumcommissie
Standaard 1	
S1-G-01	<u>Landelijk Opleidingsoverleg Pedagogiek (2009). Opvoedingsrelaties versterken</u>

S1-G-02	De hbo-standaard: uitwerking
S1-G-03	Speerpuntprogramma <i>Urban Education</i> van het domein Onderwijs en Opvoeding van de Hogeschool van Amsterdam (mei 2014)
S1-G-04	Stand van zaken Urban Education en Diversiteit (2016)
S1-G-05	Internationaliseringrapport 2015-2016
S1-G-06	Erasmus+ Short project description
S1-G-07	Samenwerking Kenniscentrum 2015-2017
S1-G-08	Project Educatief Partnerschap Opleiding Pedagogiek
S1-G-09	Taken stagecoördinator
S1-G-10	Visiestuk ambassadeurs 2016
S1-G-11	Plan van aanpak alumni 2015-2016
Standaard 2	
S2-G-01	Modulebeschrijvingen Diversiteit in de grote stad 1 en 2
S2-G-02	Plan studiekeuzecheck
S2-G-03	Projectdefinitie Flexibilisering deeltijdopleidingen Domein Onderwijs en Opvoeding
S2-G-04	Plan van aanpak flexibilisering deeltijd
S2-G-05	Overzicht studenten die deelnemen aan honours-programma
S2-G-06	Vlootshow 2016-2017
S2-G-07	Leidraad studeerbaar en robuust onderwijs
Standaard 3	
S3-G-01	Reglement examencommissie
S3-G-02	Jaarplan en borgingsagenda examencommissies 2016-2017
S3-G-03	Jaarverslag examencommissies DOO 2014-2015
S3-G-04	Activiteitenplan toetscommissie 2016-2017
Standaard 4	
S4-G-01	Inlever- en beoordelingsprocedure afstudeerfase 2016-2017
S4-G-02	Check eindniveau maart 2016
S4-G-03	Notulen VAR vergadering 121216
S4-G-04	VAR presentatie product afstuderen
S4-G-05	Scholing afstudeerbegeleiding 2016-2017
S4-G-06	Aftrap afstuderen 2016-2017

Pedagogiek

Standaard 1	
S1-peda-01	Verantwoordingsdocument uitstroomprofiel jeugdzorgwerker
Standaard 2	
S2-peda-01	Modulebeschrijving Inleiding Jeugdzorg
S2-peda-02	Overzicht studenten buitenlandstage 2016-2016
Standaard 3	
S3-peda-01	Werplekscan jaar 3
Standaard 4	
S4-peda-01	Afstudeerhandleiding Pedagogiek 2016-2017
S4-peda-02	Kwalificatieraamwerk Startbekwaam met toelichting
S4-peda-03	Modulebeschrijving PPO jaar 4 Bekwaamheidsproef 2 Startbekwaam

Commissies

- Opleidingscommissie
 - Jaarverslagen 2014/2015 en 2015/2016
 - Verslagen vergaderingen 2014/2015, 2015/2016 en 2016/2017 (t/m maart)
 - Adviezen OC aan opleiding inclusief terugkoppeling opleiding aan OC van 2014/2015 t/m heden.
- Jaarverslag examencommissie 2015/2016 en handboek examencommissie.
- Verslagen Veldadviesraad (VAR) van 2014/2015 t/m heden

Overige verplichte documenten

- Literatuurlijst Pedagogiek 2016-2017
- OER bachelor Pedagogiek 2016-2017
- Opleidingsplan Pedagogiek 2014-2018
- Overzicht inzet docenten Pedagogiek 2016-2017
- Toetsbeleidplan Pedagogiek 2015-2018

Onderwijsmateriaal van de volgende studiedelen

- Historische pedagogiek (jaar 1)
- Inleiding jeugdzorg (jaar 1)
- Onderzoeksmethoden 1 (jaar 1)
- Diversiteit in de grote stad 2 (jaar 2)
- Management, organisatie en beleid (jaar 2)
- Signaleren, adviseren en verwijzen (jaar 2)
- Persoonlijke en professionele ontwikkeling 3 (jaar 3)
- Coachende gespreksvoering (jaar 3)
- Werkpleklers 3.2 (jaar 3)
- Minor: Diversity in Urban Education (jaar 4)

Ter inzage liggen van deze vakken:

- Toetsopgaven en feitelijk gemaakte tussentijdse en afsluitende toetsen, werkstukken, opdrachten, beroepsproducten, stageverslagen et cetera en de beoordeling daarvan.
- Handboeken en overig studiemateriaal

Posters aan de muren

- Schematisch programmaoverzicht met de leerlijnen
- Overzicht met stageplekken verdeeld over Amsterdam

Laptops

De volgende informatie is tijdens de visitatie digitaal beschikbaar op laptops:

- Studiegids Pedagogiek (bachelor, voltijd)
- Studiegids Pedagogiek (bachelor, deeltijd)
- Centuri (overzicht alle stage instellingen)
- Portfolio's
- Filmpjes docent van het jaarverkiezing
- Filmpje project de Keukentafel
- Website NQA-portal (zodat panelleden de afstudeerwerken digitaal op kunnen zoeken)

Afstudeerdossier

- Ilse van der Ven

- Afstudeerfase 2014/15 t/m 2016/17
- Documenten met betrekking tot niveaubepaling, eindkwalificaties en kwalificatieraamwerk Startbekwaam Pedagogiek.

Bijlage 7 Overzicht bestudeerde afstudeerwerken

Omdat het hierbij een clustervisitatie betreft met de hbo-bacheloropleiding leraar Pedagogiek van de Hogeschool van Amsterdam, heeft het panel in overleg met de opleiding twaalf afstudeerwerken van de hbo-bacheloropleiding Pedagogiek bestudeerd en zes afstudeerwerken van de hbo-bacheloropleiding leraar Pedagogiek.

500645352
500633861
500641142
500643524
500607575
500672473
500526145
500613594
500672598
500641407*
500662182
500633918

*Het afstudeerwerk van deze afgestudeerde heeft het panel als onvoldoende beoordeeld.

Bijlage 8 Verklaring van volledigheid en correctheid

Netherlands Quality Agency

Bladnummer 3

Verklaring van volledigheid en correctheid van de informatie

Betreffende de visitatie van de opleiding:

Cluster B Pedagogiek

Instelling: Hogeschool van Amsterdam.

Visitatiedatum: 19 april 2017

Ondergetekende: J. Veldman

vertegenwoordigend het management van de genoemde opleiding,

in de functie van: ... Decaan Faculteit Onderwijs en Opvoeding HvA

verklaart hierbij dat alle informatie ten behoeve van de visitatie van de genoemde opleiding in volledigheid en correctheid ter beschikking wordt gesteld, waaronder informatie over alternatieve afstudeerroutes die momenteel en/of gedurende de afgelopen 6 jaar (hebben) bestaan, zodat het visitatiepanel tot een op juiste feiten gebaseerde oordeelsvorming kan komen.

Handtekening:

Datum: 20-03-2017